

درسنامه از متن رسمی قانون

۲۹ اصل سؤال آزمون با پاسخ

۱۷۸ تست با پاسخ تشریحی

دامهای تستی و عدهای به خاطر سپردنی

نظام پرداخت و پایان خدمت

از تعاریف تا مقررات پایانی

به روزرسانی رایگان مادام العمر

قانون مدیریت خدمات کشوری

درسنامه، اصل سؤال و ۱۷۸ تست استخدامی با پاسخ تشریحی

ویژه آزمون استخدامی کارشناس امور اداری دستگاههای اجرایی

جایگاه در دفترچه:

دروس تخصصی کارشناس امور اداری، درس «قانون مدیریت خدمات کشوری»

آخرین ویرایش: آبان ۱۴۰۵

مناسب برای //

کارشناس امور اداری و دستگاههای اجرایی

نوع فایل //

pdf، یک فایل، ۹۹ صفحه

نویسنده جزوه //

تیم تألیف بژیک

تست ها //

همه یکتا، با پاسخ تشریحی

۲۹

اصل سؤال آزمون

۱۷۸

تست تشریحی

۹۹

صفحه

قانون مدیریت خدمات کشوری

درس تخصصی کارشناس امور اداری در آزمون استخدامی دستگاه‌های اجرایی - ویرایش ۱۴۰۵

این فایل درسنامه و تست کامل قانون مدیریت خدمات کشوری است: دو فصل از کتاب «قوانین و مقررات اداری» بژیک (ویرایش ۱۴۰۵) که فقط به همین قانون می‌پردازد. صفحه‌ها عیناً همان صفحه‌های کتاب کامل است.

فصل	موضوع	صفحه
فصل نهم	قانون مدیریت خدمات کشوری (۱): تعاریف تا ورود به خدمت	۲۱۱ تا ۲۵۷
فصل دهم	قانون مدیریت خدمات کشوری (۲): نظام پرداخت تا مقررات پایانی	۲۵۸ تا ۳۰۷

هر فصل اول درسنامه را دارد، با کادرهای «نکات مهم»، «به خاطر بسپارید» و «دام تستی» و اصل سؤال‌های آزمون زیر همان مبحث؛ بعد تست‌های پایان فصل و کلید و پاسخ تشریحی. روی هم ۲۹ اصل سؤال آزمون و ۱۷۸ تست، همه با پاسخ تشریحی.

شماره صفحه‌ها: شماره پایین صفحه‌ها همان شماره کتاب کامل است (۲۱۱ تا ۳۰۷) تا ارجاع‌هایی مثل «تست در پایان فصل، ص ...» درست بماند. نوار «اینجا بید» بالای صفحه‌ها هم جای همین دو فصل را در کتاب ۱۳ فصلی نشان می‌دهد.

بقیه فصل‌های کتاب (قانون اساسی، بیانیه گام دوم، رسیدگی به تخلفات اداری، فصل برنامه هفتم و حقوق اداری) جزو درس‌های این پکیج نیست. اگر آزمون دیگری دارید که درس «قوانین و مقررات اداری» را می‌خواهد، کتاب کامل را در bzhik.ir ببینید.

هر به‌روزرسانی این درس داخل همین پکیج قرار می‌گیرد و از ناحیه کاربری خود در bzhik.ir رایگان دوباره دانلود می‌شود.

فصل نهم: قانون مدیریت خدمات کشوری (۱): تعاریف تا ورود به خدمت

مبحث های این فصل ۰ عدد قرمز: تعداد سؤال آزمون از همان مبحث		سابقه در ۹ آزمون: ۱۸ سؤال		۸۳ تست در پایان فصل، ص ۲۳۵	
۲۲۵	فناوری اطلاعات و خدمات اداری (مواد ۳۶ تا ۴۰)	۲۱۱	۴	تعاریف های پایه قانون (مواد ۱ تا ۱۲)	
۲۲۷	۲ ورود به خدمت (مواد ۴۱ تا ۴۴)	۲۱۵	۱	شیوه های انجام وظایف دولت و قیمت تمام شده (مواد ۱۳ تا ۱۶)	
۲۲۹	۲ استخدام رسمی و پیمانی و پایان خدمت (مواد ۴۵ تا ۵۲)	۲۱۷	۶	تأمین خدمت از بخش غیردولتی، نظام پیشنهادها و کوچک سازی دولت (مواد ۱۷ تا ۲۴)	
۲۳۲	۱ انتصاب و ارتقای شغلی (مواد ۵۳ تا ۵۷)	۲۲۲		حقوق مردم (مواد ۲۵ تا ۲۸)	
۲۳۴	توانمندسازی کارمندان (مواد ۵۸ تا ۶۳)	۲۲۲	۲	ساختار سازمانی (مواد ۲۹ تا ۳۵)	

۱۵ تست آخر فصل

سابقه: ۴ سؤال

تعاریف های پایه قانون (مواد ۱ تا ۱۲)

قانون مدیریت خدمات کشوری در ۸ مهر ۱۳۸۶ تصویب شده و آخرین اصلاحات آن به ۲۴ مهر ۱۴۰۰ می رسد. فصل اول آن دوازده اصطلاح را تعریف می کند و بقیه احکام قانون بر پایه همین تعاریف ها معنا پیدا می کند.

چهار گونه واحد سازمانی

وزارتخانه: واحد سازمانی مشخصی که به موجب قانون پدید می آید، تحقق یک یا چند هدف دولت را بر عهده دارد و «توسط وزیر اداره می گردد» (ماده ۱). چون وزارتخانه «به موجب قانون ایجاد شده یا می شود»، ایجاد آن در صلاحیت قانون گذار است، نه رئیس جمهور یا هیأت وزیران.

مؤسسه دولتی: واحدی که آن هم با قانون ایجاد می شود، «استقلال حقوقی» دارد و بخشی از وظایف یکی از قوای سه گانه یا سایر مراجع قانونی را انجام می دهد (ماده ۲). هر سازمانی که نامش در قانون اساسی آمده، در حکم مؤسسه دولتی است.

مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی: واحدی دارای استقلال حقوقی که «با تصویب مجلس شورای اسلامی» ایجاد می شود، وظایف و خدماتی با جنبه عمومی دارد و بیش از ۵۰٪ بودجه سالانه اش از منابع غیردولتی تأمین می شود (ماده ۳).

شرکت دولتی: بنگاه اقتصادی که به موجب قانون برای انجام بخشی از تصدی های دولت ساخته می شود و بیش از ۵۰٪ سرمایه و سهامش به دولت تعلق دارد (ماده ۴). این تصدی ها بر پایه سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، ابلاغی رهبری، جزء وظایف دولت شمرده می شود. ★ آزمون مرداد ۱۴۰۴

به خاطر بسپارید معیار شرکت دولتی

بیش از ۵۰٪ سرمایه و سهام متعلق به دولت

شرکت تجاری زیرمجموعه: هر شرکت تجاری که وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی یا شرکت های دولتی، به تنهایی یا با هم، با سرمایه خود تأسیس کنند، تا وقتی بیش از ۵۰٪ سهامش در دست همین واحدها باشد شرکت دولتی است.

تبصره های ماده ۴

★ آزمون ۱۴۰۲

۱- تشکیل شرکت دولتی با هر یک از این عنوان ها «صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی» مجاز است.

! دام تستی مرجع تشکیل شرکت دولتی

طراح تست تشکیل شرکت دولتی را به تصویب هیأت وزیران نسبت می‌دهد. **مواظب باشید:** تشکیل شرکت دولتی با هر عنوانی **صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی** مجاز است و تبدیل شرکتی با سهم دولتی کمتر از نصف از راه **افزایش سرمایه** ممنوع است.

۲- شرکتی که سهم شرکت‌های دولتی در آن کمتر از ۵۰٪ است، با افزایش سرمایه به شرکت دولتی تبدیل نمی‌شود؛ این کار «ممنوع» است (ادامه تبصره ۱).

۳- شرکتی که به حکم قانون یا دادگاه صالح ملی یا مصادره شده و شرکت دولتی شناخته شده یا شناخته شود، شرکت دولتی به حساب می‌آید (تبصره ۲).

۴- احکام شرکت‌های دولتی در این قانون بر شرکت‌هایی هم جاری است که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آن‌ها «مستلزم ذکر یا تصریح نام» است (تبصره ۳).

مقایسه چهار واحد سازمانی

واحد	نحوه ایجاد	ویژگی کلیدی	ماده
وزارتخانه	به موجب قانون	اداره به دست وزیر	۱
مؤسسه دولتی	به موجب قانون	استقلال حقوقی؛ بخشی از وظایف قوا	۲
نهاد عمومی غیردولتی	با تصویب مجلس	بیش از ۵۰٪ بودجه سالانه از منابع غیردولتی	۳
شرکت دولتی	به موجب قانون؛ تشکیل فقط با تصویب مجلس	بیش از ۵۰٪ سرمایه و سهام از آن دولت	۴

نکته: معیار ۵۰٪ در دو تعریف تکرار می‌شود ولی دو چیز جدا را می‌سنجد: در نهاد عمومی غیردولتی «بودجه سالانه» از منابع غیردولتی، و در شرکت دولتی «سرمایه و سهام» متعلق به دولت. در هر دو هم «بیش از» نصف لازم است؛ نصف یا کمتر کافی نیست.

♦ تعریف کلیدی دستگاه اجرایی

دستگاه اجرایی: نام جامعی که همه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های دولتی را می‌گیرد، به اضافه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها به ذکر نام نیاز دارد؛ مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی و بانک‌ها و بیمه‌های دولتی (ماده ۵).

سازمان: هر جا این قانون واژه «سازمان» را به تنهایی می‌آورد، منظور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است (ماده ۱۲).

پست سازمانی و کارمند

پست سازمانی: جایگاهی در ساختار دستگاه اجرایی برای وظایف و مسئولیت‌های مشخص «ثابت و موقت» که برای تصدی یک کارمند پیش‌بینی می‌شود (ماده ۶). «پست‌های ثابت» فقط برای مشاغل حاکمیتی ایجاد می‌شود که «جنبه استمرار» دارند.

کارمند دستگاه اجرایی: کسی که مطابق ضوابط و مقررات مربوط و «به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت‌دار» در یک دستگاه اجرایی به خدمت پذیرفته می‌شود (ماده ۷). ★ آزمون ۱۴۰۲

نکته: تعریف ماده ۷ به یک گروه از دستگاه‌ها محدود نیست و هر دستگاه اجرایی ماده ۵ را می‌گیرد، نه فقط شرکت‌های دولتی یا مراجع قضایی. پذیرش هم یا با «حکم» است یا با «قرارداد».

چهار دسته امور

امور حاکمیتی: اموری که تحققشان «موجب اقتدار و حاکمیت کشور» است، منافعشان بی‌محدودیت به همه اقشار می‌رسد و بهره‌بردن یک نفر، استفاده دیگران را محدود نمی‌کند (ماده ۸). نمونه‌هایی که ماده ۸ برمی‌شمارد:

الف- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی.

ب- برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و بازتوزیع درآمد.

ج- ایجاد فضای سالم برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضییع حقوق مردم.

د- فراهم کردن زمینه‌ها و مزیت‌های رشد و توسعه کشور و رفع فقر و بیکاری.

ه- قانون‌گذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضایی.

و- حفظ تمامیت ارضی، ایجاد آمادگی دفاعی و دفاع ملی.

ز- ترویج اخلاق، فرهنگ و مبانی اسلامی و صیانت از هویت ایرانی، اسلامی.

ح- اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی.

ط- حفظ محیط زیست و حفاظت از منابع طبیعی و میراث فرهنگی.

ی- تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس کشور.

ک- ارتقای بهداشت و آموزش عمومی، کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها و آفت‌های واگیر و کاستن از اثر حوادث طبیعی و بحران‌های عمومی.

ل- بخشی از امور مواد ۹، ۱۰ و ۱۱، مانند موارد اصول ۲۹ و ۳۰ قانون اساسی، که با تأیید هیأت وزیران انجامش به دست بخش خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی ممکن نیست.

م- موارد دیگری که قوانین عادی، با رعایت سیاست‌های کلی مصوب رهبری، در شمار این امور قرار می‌دهند.

امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی: وظایفی که سود اجتماعی‌شان بر سود فردی برتری دارد و زندگی افراد را بهتر می‌کند؛ مانند «آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای»، علوم و تحقیقات، درمان، توانبخشی، تربیت بدنی و ورزش، اطلاعات و ارتباطات عمومی و امور فرهنگی، هنری و تبلیغات اسلامی (ماده ۹).

امور زیربنایی: آن دسته از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که زیرساخت اقتصادی و تولیدی کشور را محکم می‌کند؛ مانند طرح‌های آب و خاک و شبکه‌های انرژی، ارتباطات و راه (ماده ۱۰).

امور اقتصادی: اموری که دولت در آن‌ها متصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه است و «مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی» عمل می‌کند؛ از قبیل تصدی در صنعت، کشاورزی، بازرگانی، حمل و نقل و مسکن، و نیز بهره‌برداری از طرح‌های ماده ۱۰ (ماده ۱۱).

چهار دسته امور و مجری هر کدام

دسته	معیار	نمونه	مجری اصلی
حاکمیتی (ماده ۸)	اقتدار و حاکمیت کشور	قانون‌گذاری، دفاع، روابط خارجی	دولت؛ بیرون از کاهش‌های ماده ۲۴
اجتماعی، فرهنگی و خدماتی (ماده ۹)	برتری سود اجتماعی بر فردی	آموزش و پرورش، درمان، ورزش	بخش تعاونی و خصوصی با حمایت دولت (ماده ۱۳)
زیربنایی (ماده ۱۰)	تقویت زیرساخت اقتصادی و تولیدی	آب و خاک، انرژی، راه	بخش غیردولتی؛ استثنا با تصویب هیأت وزیران (ماده ۱۴)

مقرره	پیشنهاد یا تهیه	تصویب
سقف پست‌های سازمانی (بند الف ماده ۲۹)	دستگاه، با تأیید سازمان	هیأت وزیران
مشاغل حاکمیتی بند الف ماده ۴۵	سازمان	هیأت وزیران
دستورالعمل واحدهای خدمات الکترونیکی (ماده ۳۸)	—	شورای عالی اداری
دستورالعمل امتحان عمومی و تخصصی (ماده ۴۴)	—	شورای توسعه مدیریت
دستورالعمل فصل انتصاب و شرایط مدیریت حرفه‌ای (ماده ۵۷)	سازمان	شورای عالی اداری

★ نکات مهم این مبحث

- ✓ بورس بدون مدرک دانشگاهی را سازمان توزیع می‌کند و بورس منجر به مدرک با نظر وزارت بهداشت یا علوم.
- ✓ اعزام برای مدرک دانشگاهی با هزینه دستگاه و مأموریت آموزشی ممنوع است و ایثارگران تابع مقررات خودند.
- ✓ دستگاه‌ها برای دوره‌های آموزشی می‌توانند با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی قرارداد ببندند.
- ✓ آیین‌نامه فصل توانمندسازی با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تست‌های فصل ۹ ۸۳ تست

اول همه را جواب بدهید. کلید و پاسخ تشریحی بعد از آخرین تست، از ص ۲۴۹ شروع می‌شود.

مبحث: تعاریف‌های پایه قانون (مواد ۱ تا ۱۲) ص ۲۱۱

۱ طبق ماده ۱ قانون مدیریت خدمات کشوری، ایجاد وزارتخانه در صلاحیت کیست و اداره آن به دست چه کسی است؟

bzhik.ir

- ۱ قانون‌گذار؛ هیأت وزیران ۲ قانون‌گذار؛ وزیر
۳ هیأت وزیران؛ وزیر ۴ رئیس‌جمهور؛ هیأت وزیران

۲ سازمانی که نامش در قانون اساسی آمده، در حکم کدام واحد سازمانی است و آن واحد چگونه ایجاد می‌شود؟

bzhik.ir

- ۱ مؤسسه دولتی؛ به موجب قانون
۲ نهاد عمومی غیردولتی؛ با تصویب مجلس شورای اسلامی
۳ وزارتخانه؛ به موجب قانون و زیر نظر وزیر
۴ مؤسسه دولتی؛ با مصوبه هیأت وزیران

۳ کدام گزاره درباره نهاد عمومی غیردولتی و شرکت دولتی درست است؟

bzhik.ir

- ۱ شرکت دولتی شرکتی است که دست‌کم نیمی از سرمایه و سهامش به دولت تعلق داشته باشد
۲ معیار ۵۰٪ در تعریف شرکت دولتی، تأمین بودجه سالانه از منابع دولتی است، نه سرمایه و سهام
۳ نهاد عمومی غیردولتی با تصویب هیأت وزیران ایجاد می‌شود و استقلال حقوقی ندارد
۴ نهاد عمومی غیردولتی با تصویب مجلس ایجاد می‌شود و بیش از نیمی از بودجه سالانه‌اش غیردولتی است

۴ کدام گزاره درباره تبصره‌های ماده ۴ و شرکت‌های زیرمجموعه درست است؟

bzhik.ir

- ۱ شرکتی که به حکم قانون ملی شده، فقط با تصویب دوباره مجلس در شمار شرکت‌های دولتی درمی‌آید
۲ شرکتی که سهم شرکت‌های دولتی در آن کمتر از ۵۰٪ است، با افزایش سرمایه و تصویب هیأت وزیران دولتی می‌شود
۳ شرکتی که به حکم دادگاه صالح مصادره و شرکت دولتی شناخته شده، شرکت دولتی تلقی می‌شود
۴ شرکتی که شرکت‌های دولتی با سرمایه خود ساخته‌اند، با داشتن نیمی از سهام آن هم شرکت دولتی است

۵ کدام گزاره درباره «دستگاه اجرایی» در ماده ۵ و دامنه احکام شرکت‌های دولتی درست است؟ bzhik.ir

- ۱ فقط وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی دستگاه اجرایی‌اند و شرکت‌های دولتی از این عنوان بیرون‌اند
- ۲ شرکت‌هایی که شمول قوانین عمومی بر آن‌ها به ذکر نام نیاز دارد، از احکام شرکت‌های دولتی معاف‌اند
- ۳ نهادهای عمومی غیردولتی چون بیشتر بودجه‌شان غیردولتی است، دستگاه اجرایی شمرده نمی‌شوند
- ۴ شرکت ملی نفت ایران و بانک‌ها و بیمه‌های دولتی هم در شمار دستگاه‌های اجرایی‌اند

۶ هر جا قانون مدیریت خدمات کشوری واژه «سازمان» را بی‌هیچ قیدی به کار می‌برد، مقصودش کدام است؟ bzhik.ir

- ۱ مجموع دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵
- ۲ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
- ۳ سازمان‌هایی که در قانون اساسی نام برده شده‌اند
- ۴ مؤسسات دولتی دارای استقلال حقوقی موضوع ماده ۲

۷ کدام گزاره درباره «پست سازمانی» و «کارمند دستگاه اجرایی» درست است؟ bzhik.ir

- ۱ پست ثابت فقط برای مشاغل حاکمیتی ایجاد می‌شود که جنبه استمرار دارند
- ۲ پذیرش کارمند فقط با حکم مقام صلاحیت‌دار ممکن است و قرارداد را شامل نمی‌شود
- ۳ پست سازمانی فقط برای وظایف ثابت پیش‌بینی می‌شود و وظایف موقت را نمی‌گیرد
- ۴ تعریف کارمند در ماده ۷ فقط کارکنان شرکت‌های دولتی و مراجع قضایی را می‌گیرد

۸ سیاست‌گذاری و نظارت در بخش‌های اقتصادی و اجتماعی، فراهم کردن زمینه رفع فقر و بیکاری و حفظ تمامیت ارضی،

در کدام دسته از امور آمده‌اند؟ bzhik.ir

- ۱ امور اقتصادی، ماده ۱۱
- ۲ امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی، ماده ۹
- ۳ امور حاکمیتی، ماده ۸
- ۴ امور زیربنایی، ماده ۱۰

۹ کدام گزاره درباره جایگاه این امور در دسته‌بندی قانون مدیریت خدمات کشوری درست است؟ bzhik.ir

- ۱ ترویج اخلاق و صیانت از هویت ایرانی، اسلامی از تصدی‌های اقتصادی ماده ۱۱ است
- ۲ تنظیم روابط کار و مالیه عمومی در شمار امور حاکمیتی ماده ۸ آمده است
- ۳ امور ثبتي و اداره امور قضایی از امور اجتماعی و خدماتی ماده ۹ است
- ۴ حفاظت از منابع طبیعی و میراث فرهنگی از امور زیربنایی ماده ۱۰ است

۱۰ کدام مورد را ماده ۸ صراحتاً در شمار امور حاکمیتی آورده است؟ bzhik.ir

- ۱ تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس
- ۲ علوم و تحقیقات، درمان، توانبخشی و تربیت بدنی و ورزش
- ۳ طرح‌های آب و خاک و شبکه‌های انرژی، ارتباطات و راه
- ۴ تصدی در صنعت، کشاورزی، بازرگانی، حمل و نقل و مسکن

۱۱ کدام گزاره درباره جای بهداشت و درمان در دسته‌بندی امور درست است؟ bzhik.ir

- ۱ درمان و پیشگیری از بیماری‌های واگیر، به یکسان در ماده ۹ آمده‌اند
- ۲ کاستن از اثر حوادث طبیعی و بحران‌های عمومی از امور زیربنایی ماده ۱۰ است
- ۳ درمان حاکمیتی است، ولی پیشگیری از بیماری‌های واگیر از امور ماده ۹ است
- ۴ کنترل و پیشگیری از بیماری‌های واگیر حاکمیتی است، ولی درمان از امور ماده ۹ است

کلید و پاسخ تشریحی تست های فصل ۹ سؤال ها: ص ۲۳۵

۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۳	۴	۳	۴	۱	۲	۳	۱	۲	۴	۳	۴	۱	۲
۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵
۱	۴	۲	۳	۱	۴	۲	۳	۱	۲	۴	۳	۱	۲
۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹
۱	۴	۱	۲	۴	۳	۱	۴	۳	۲	۱	۴	۲	۳
۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳
۱	۳	۴	۲	۳	۱	۴	۲	۳	۱	۴	۲	۳	۲
۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷
۲	۱	۴	۲	۱	۳	۱	۲	۴	۳	۱	۴	۳	۲
	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱
	۲	۴	۱	۴	۱	۳	۲	۴	۳	۱	۲	۴	۳

۱ گزینه ۲ صحیح است. **قانون گذار؛ وزیر** ماده ۱ وزارتخانه را واحدی می داند که «به موجب قانون ایجاد شده یا می شود» و «توسط وزیر اداره می گردد». پس پدید آوردن وزارتخانه کار قانون گذار است و از رئیس جمهور یا هیأت وزیران بر نمی آید، و اداره اش هم با خود وزیر است نه با هیأت وزیران. **درسنامه: ص ۲۱۱**

۲ گزینه ۱ صحیح است. **مؤسسه دولتی؛ به موجب قانون** ماده ۲ هر سازمانی را که در قانون اساسی نام برده شده در حکم مؤسسه دولتی می داند. مؤسسه دولتی هم مانند وزارتخانه به موجب قانون ایجاد می شود، استقلال حقوقی دارد و بخشی از وظایف قوای سه گانه یا سایر مراجع قانونی را انجام می دهد. ایجاد با تصویب مجلس ویژگی نهاد عمومی غیردولتی در ماده ۳ است. **درسنامه: ص ۲۱۱**

۳ گزینه ۴ صحیح است. **نهاد عمومی غیردولتی با تصویب مجلس ایجاد می شود و بیش از نیمی از بودجه سالانه اش غیردولتی است** طبق ماده ۳، نهاد عمومی غیردولتی با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد می شود، استقلال حقوقی دارد و بیش از ۵۰٪ بودجه سالانه اش از منابع غیردولتی می آید. در شرکت دولتی (ماده ۴) معیار، «سرمایه و سهام» متعلق به دولت است و آن هم باید «بیش از» نصف باشد؛ نصف کامل کافی نیست. **درسنامه: ص ۲۱۱**

۴ گزینه ۳ صحیح است. **شرکتی که به حکم دادگاه صالح مصادره و شرکت دولتی شناخته شده، شرکت دولتی تلقی می شود** تبصره ۲ ماده ۴ شرکت هایی را که به حکم قانون یا دادگاه صالح ملی یا مصادره شده و شرکت دولتی شناخته شده اند، بی هیچ شرط دیگری شرکت دولتی می داند. در مقابل، تبدیل شرکتی که سهم دولتی آن زیر ۵۰٪ است با افزایش سرمایه به شرکت دولتی «ممنوع» است، و شرکت زیرمجموعه فقط تا وقتی دولتی است که بیش از ۵۰٪ سهامش در دست وزارتخانه ها، مؤسسات یا شرکت های دولتی باشد. **درسنامه: ص ۲۱۲**

۵ گزینه ۴ صحیح است. **شرکت ملی نفت ایران و بانک ها و بیمه های دولتی هم در شمار دستگاه های اجرایی اند** وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های دولتی را دستگاه اجرایی می داند و دستگاه هایی را هم که شمول قانون بر آن ها به ذکر نام نیاز دارد، مانند شرکت ملی نفت، بانک مرکزی و بانک ها و بیمه های دولتی، به آن می افزاید. تبصره ۳ ماده ۴ هم احکام شرکت های دولتی را بر همین شرکت های نیازمند تصریح نام جاری می کند، نه اینکه آن ها را معاف کند. **درسنامه: ص ۲۱۲**

۶ گزینه ۲ صحیح است. **سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور** ماده ۱۲ تصریح می کند که منظور از «سازمان» در این قانون سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور است. دستگاه های اجرایی در ماده ۵ تعریف شده اند و سازمان های نام برده در قانون اساسی هم طبق ماده ۲ در حکم مؤسسه دولتی اند؛ هیچ کدام معنای این واژه نیست. **درسنامه: ص ۲۱۲**

۷ گزینه ۱ صحیح است. **پست ثابت فقط برای مشاغل حاکمیتی ایجاد می شود که جنبه استمرار دارند** ماده ۶ پست سازمانی را جایگاهی برای وظایف مشخص «ثابت و موقت» می داند و می افزاید که پست های ثابت فقط برای مشاغل حاکمیتی دارای جنبه استمرار ایجاد می شود. طبق ماده ۷ کارمند با «حکم و یا قرارداد» مقام صلاحیت دار پذیرفته می شود و این تعریف همه دستگاه های اجرایی ماده ۵ را می گیرد، نه گروهی خاص از آن ها. **درسنامه: ص ۲۱۲**

۸ گزینه ۳ صحیح است. امور حاکمیتی، ماده ۸ هر سه مورد از بندهای ماده ۸ اند: سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی (بند الف)، فراهم کردن زمینه رشد و رفع فقر و بیکاری (بند د) و حفظ تمامیت ارضی و دفاع ملی (بند و). مواد ۹ تا ۱۱ به امور خدماتی، طرح‌های زیربنایی و تصدی‌های اقتصادی می‌پردازند. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۹ گزینه ۲ صحیح است. تنظیم روابط کار و مالیه عمومی در شمار امور حاکمیتی ماده ۸ آمده است. بند ح ماده ۸ «اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی» را حاکمیتی می‌شمارد. امور ثبتي و قضایی (بند ه)، حفظ محیط زیست و میراث فرهنگی (بند ط) و ترویج اخلاق و صیانت از هویت ایرانی، اسلامی (بند ز) هم همگی در همین ماده ۸ آمده‌اند و هیچ‌کدام جزء مواد ۹ تا ۱۱ نیستند. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۰ گزینه ۱ صحیح است. تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس. بند ی ماده ۸ «تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس کشور» را حاکمیتی می‌داند. علوم و تحقیقات و درمان و ورزش در ماده ۹ جزء امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی‌اند، طرح‌های آب و خاک و انرژی و راه در ماده ۱۰ امور زیربنایی‌اند و تصدی در صنعت و بازرگانی و مسکن در ماده ۱۱ امور اقتصادی. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۱ گزینه ۴ صحیح است. کنترل و پیشگیری از بیماری‌های واگیر حاکمیتی است، ولی درمان از امور ماده ۹ است. بند ک ماده ۸ ارتقای بهداشت، کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها و آفت‌های واگیر و کاستن از اثر حوادث طبیعی و بحران‌های عمومی را حاکمیتی می‌داند. درمان اما در فهرست ماده ۹، یعنی امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی، آمده است؛ همان‌طور که آموزش و پرورش عمومی در ماده ۹ است و ارتقای آموزش عمومی در ماده ۸. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۲ گزینه ۳ صحیح است. هیأت وزیران؛ قوانین عادی با رعایت سیاست‌های کلی. بند ل ماده ۸ بخشی از امور مواد ۹، ۱۰ و ۱۱ را که با تأیید هیأت وزیران انجامش به دست بخش خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی ممکن نیست، حاکمیتی می‌داند. بند م هم راه افزودن موارد دیگر را قوانین عادی با رعایت سیاست‌های کلی مصوب رهبری قرار داده است، نه آیین‌نامه یا مصوبه شورا. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۳ گزینه ۴ صحیح است. اجتماعی، فرهنگی و خدماتی؛ بخش تعاونی و خصوصی با حمایت دولت. ماده ۹ توانبخشی، تربیت بدنی و ورزش و امور فرهنگی، هنری و تبلیغات اسلامی را در شمار امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی آورده است. طبق ماده ۱۳ این امور از راه گسترش بخش تعاونی و خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی و با حمایت و نظارت دولت انجام می‌شود. مجری امور زیربنایی بخش غیردولتی است (ماده ۱۴) و تصدی‌های اقتصادی طبق ماده ۱۵ واگذار می‌شود. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۴ گزینه ۳ صحیح است. امور اقتصادی: عمل دولت مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی. طبق ماده ۱۱، در امور اقتصادی دولت متصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی عمل می‌کند. اقتدار و حاکمیت کشور معیار امور حاکمیتی (ماده ۸) است، برتری سود اجتماعی بر فردی معیار امور ماده ۹، و تقویت زیرساخت اقتصادی و تولیدی معیار امور زیربنایی ماده ۱۰. **درسنامه: ص ۲۱۳**

۱۵ گزینه ۲ صحیح است. زیربنایی؛ اقتصادی. طبق ماده ۱۰، طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای که زیرساخت اقتصادی و تولیدی را تقویت می‌کنند، مانند طرح‌های آب و خاک، امور زیربنایی‌اند. ماده ۱۱ اما «بهره‌برداری از طرح‌های ماده ۱۰» را در شمار امور اقتصادی آورده است؛ پس ساخت و بهره‌برداری در دو دسته جدا قرار می‌گیرند. **درسنامه: ص ۲۱۴**

۱۶ گزینه ۱ صحیح است. مشارکت با بخش خصوصی از راه اجاره یا واگذاری امکانات و منابع فیزیکی. ماده ۱۳ از جمله «مشارکت با بخش تعاونی و خصوصی از طریق اجاره یا واگذاری امکانات، تجهیزات و منابع فیزیکی» را پیش‌بینی کرده است. نهادهای عمومی غیردولتی طرف این همکاری باید «تعیین صلاحیت شده» باشند، و در سپردن مدیریت واحدها هم دولت همه یا بخشی از هزینه سرانه خدمات را می‌پردازد، نه اینکه اجاره بگیرد. **درسنامه: ص ۲۱۶**

۱۷ گزینه ۳ صحیح است. ایجاد و اداره واحد دولتی برای انجام آن وظیفه دولت است. روش پنجم ماده ۱۳، یعنی ایجاد و اداره واحدهای دولتی به دست خود دستگاه‌ها، جایگزین چهار روش دیگر است. تبصره ۱ همین ماده می‌گوید اگر انجام این امور از هیچ‌یک از راه‌های یکم تا چهارم مقدور نباشد، ایجاد و اداره واحد دولتی «وظیفه دولت است» و نیازی به تصویب مرجع دیگری ندارد. **درسنامه: ص ۲۱۶**

فصل دهم: قانون مدیریت خدمات کشوری (۲): نظام پرداخت تا مقررات پایانی

مبحث‌های این فصل ۰ عدد قرمز: تعداد سؤال آزمون از همان مبحث

۹۵ تست در پایان فصل، ص ۲۸۳

سابقه در آزمون: ۱۱ سؤال

۲۷۰ ۱ تکالیف و ممنوعیت‌های کارمندان (مواد ۹۰ تا ۱۰۰)

۲۵۸ مبانی نظام پرداخت؛ حق شغل و حق شاغل (مواد ۶۴ تا ۶۷)

۲۷۲ تأمین اجتماعی و شرایط بازنشستگی (مواد ۱۰۱ تا ۱۰۸)

۲۶۰ ۲ فوق‌العاده‌ها و پرداخت‌های جانبی (مواد ۶۸ و ۶۹)

۲۷۴ همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و حمایت‌های صندوق‌ها (مواد ۱۰۹ تا ۱۱۳)

۲۶۳ شرایط تصدی مشاغل، مقامات و شرکت‌های دولتی (مواد ۷۰ تا ۷۳)

۲۷۸ شورای عالی اداری و شورای توسعه مدیریت (مواد ۱۱۴ تا ۱۱۶)

۲۶۵ شورای حقوق و دستمزد و سایر احکام پرداخت (مواد ۷۴ تا ۸۰)

۲۸۰ قلمرو شمول قانون و احکام عمومی (مواد ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۲۶۶ ۳ ارزیابی عملکرد (مواد ۸۱ تا ۸۳)

۲۸۱ حالات کارمندان رسمی و مقررات پایانی (مواد ۱۲۰ تا ۱۲۸)

۲۶۸ ۵ مرخصی، ساعت کار و حقوق کارمندان (مواد ۸۴ تا ۸۹)

مبانی نظام پرداخت؛ حق شغل و حق شاغل (مواد ۶۴ تا ۶۷) ۹ تست آخر فصل

حقوق کارمند دستگاه اجرایی از «ارزشیابی عوامل شغل و شاغل» و ویژگی‌های دیگری که در همین فصل آمده به دست می‌آید. امتیازی که از این ارزشیابی حاصل می‌شود در «ضریب ریالی» ضرب می‌شود و رقم حقوق و مزایا را می‌سازد؛ حقوق بازنشستگان، موظفین و مستمری‌بگیران هم به همین میزان تعیین می‌شود (ماده ۶۴).

ضریب ریالی: هر سال با توجه به «شاخص هزینه زندگی» در لایحه بودجه سالانه پیش‌بینی می‌شود و تصویبش با مجلس شورای اسلامی است (تبصره ماده ۶۴). مقدار این ضریب در نخستین سال اجرای قانون پانصد ریال بود و از آن پس هر سال دست‌کم هم‌اندازه نرخ تورم اعلامی بانک مرکزی بالا می‌رود (ماده ۱۲۵).

! دام تستی مرجع تصویب ضریب ریالی

طراح تست تصویب ضریب ریالی را به هیأت وزیران یا شورای حقوق و دستمزد نسبت می‌دهد. **مواظب باشید:** ضریب ریالی با توجه به **شاخص هزینه زندگی** در لایحه بودجه سالانه می‌آید و **مجلس شورای اسلامی** آن را تصویب می‌کند.

حق شغل (ماده ۶۵)

هر شغل مشمول قانون، بسته به اهمیت و پیچیدگی وظایف و مسئولیت‌ها و سطح تخصص و مهارتی که می‌خواهد، در یکی از طبقات جدول یا جداول حق شغل جای می‌گیرد. کمترین امتیاز این جدول‌ها ۲۰۰۰ و بیشترین آن ۶۰۰۰ است.

به خاطر بسپارید امتیاز جدول حق شغل

کمترین ۲۰۰۰ و بیشترین ۶۰۰۰

رتبه‌های شغلی: هر شغل حداکثر پنج رتبه دارد: مقدماتی، پایه، ارشد، خبره و عالی؛ هر رتبه به یکی از طبقات جدول حق شغل وصل می‌شود. دو رتبه خبره و عالی فقط مخصوص مشاغل کارشناسی و بالاتر است (تبصره ۱ ماده ۶۵).

پنج

رتبه‌های شغلی

به خاطر بسپارید

مقدماتی پایه ارشد خبره عالی

ارتقای رتبه: کارمند در بدو استخدام در «رتبه مقدماتی» قرار می‌گیرد. رفتن به رتبه‌های پایه، ارشد، خبره و عالی به دو شرط است: امتیاز ارزیابی عواملی چون ابتکار و خلاقیت، افزایش مهارت، خدمات برجسته، دوره‌های آموزشی و جلب رضایت ارباب رجوع، و گذراندن حداقل مدت تجربه. ضوابط این ارزیابی را شورای توسعه مدیریت تصویب می‌کند.

معافیت از برخی رتبه‌ها: نخبگانی که طبق ضوابط مصوب «شورای عالی انقلاب فرهنگی» تعیین می‌شوند و کسانی که هنگام استخدام، افزون بر شرایط عمومی، تجربه و مهارت لازم را دارند، با آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از طی بعضی رتبه‌ها معاف می‌شوند و در رتبه دیگری قرار می‌گیرند.

فوق‌العاده مدیریت: عنوان‌های مدیریت و سرپرستی به تناسب پیچیدگی وظایف، حیطه سرپرستی و نظارت و حساسیت شغل در یکی از طبقات جدول فوق‌العاده مدیریت می‌نشینند؛ امتیاز این جدول از ۵۰۰ تا ۵۰۰۰ است (تبصره ۲ ماده ۶۵).

ضریب ۱/۱: امتیاز طبقه مشاغل آموزشی تمام‌وقت وزارت آموزش و پرورش و مشاغل بهداشتی و درمانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جدول حق شغل با ضریب ۱/۱ (یک و یک دهم) محاسبه می‌شود (تبصره ۳ ماده ۶۵).

حق شاغل (ماده ۶۶)

تعریف کلیدی حق شاغل

حق شاغل به ویژگی‌های خود کارمند برمی‌گردد: تحصیلات، دوره‌های آموزشی و مهارت (بیش از حداقل شرایط نخستین طبقه شغل)، سنوات خدمت و تجربه. امتیاز آن از ۱۰۰۰ تا ۴۵۰۰ است، ولی برای هیچ کارمندی از «هفتاد و پنج درصد» امتیاز شغلش بیشتر نمی‌شود.

به خاطر بسپارید امتیاز حق شاغل

۱۰۰۰ تا ۴۵۰۰ و حداکثر ۷۵٪ امتیاز شغل

همترازی تحصیلی: هنرمندان و دانش‌آموختگان حوزه‌های علمیه با آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد با مقاطع رسمی تحصیلی همتراز می‌شوند (تبصره ماده ۶۶).

مراجع تصویب جدول‌ها و ارزیابی (ماده ۶۷)

- ۱- جدول حق شغل و جدول‌های تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۶۵: پیشنهاد سازمان، تصویب هیأت وزیران.
- ۲- تخصیص هر شغل و طبقات شغلی آن به طبقات جدول حق شغل: پیشنهاد سازمان، تصمیم شورای توسعه مدیریت و ابلاغ به دستگاه‌ها برای اجرا.

دام تستی جدول حق شغل و تخصیص مشاغل

طراح تست مرجع تصویب جدول حق شغل را با مرجع تخصیص مشاغل به طبقات آن جابه‌جا می‌کند. **مواظب باشید:** جدول حق شغل را **هیأت وزیران** تصویب می‌کند و تخصیص هر شغل به طبقات جدول کار **شورای توسعه مدیریت** است.

- ۳- ارزیابی عوامل شاغل: ضوابطش با پیشنهاد سازمان به تصویب شورای توسعه مدیریت می‌رسد، اجرایش با خود دستگاه اجرایی است و سازمان بر آن نظارت می‌کند.

تست های فصل ۱۰ ۹۵ تست

اول همه را جواب بدهید. کلید و پاسخ تشریحی بعد از آخرین تست، از ص ۲۹۸ شروع می شود.

مبحث: مبانی نظام پرداخت؛ حق شغل و حق شاغل (مواد ۶۴ تا ۶۷) ص ۲۵۸

۱ کدام گزاره درباره ضریب ریالی و نقش آن در تعیین حقوق درست است؟ bzhik.ir

- ۱ ضریب ریالی را هیأت وزیران هر سال با توجه به نرخ تورم اعلامی بانک مرکزی تصویب می کند
- ۲ حاصل ضرب امتیاز در ضریب ریالی فقط حقوق شاغلان را می سازد و حقوق بازنشستگان را در بر نمی گیرد
- ۳ ضریب ریالی را شورای حقوق و دستمزد هر سال با توجه به شاخص هزینه زندگی تعیین می کند
- ۴ ضریب ریالی با توجه به شاخص هزینه زندگی در لایحه بودجه می آید و مجلس آن را تصویب می کند

۲ کدام عامل در امتیاز «حق شاغل» اثر دارد، ولی در جای دادن شغل در طبقات جدول حق شغل نقشی ندارد؟ bzhik.ir

- ۱ اهمیت و پیچیدگی وظایف شغل
- ۲ سنوات خدمت و تجربه کارمند
- ۳ سطح تخصص مورد نیاز شغل
- ۴ مسئولیت های پیش بینی شده برای شغل

۳ کارمندی در شغلی پایین تر از سطح کارشناسی استخدام شده است. رتبه آغازین او و بالاترین رتبه ای که در این شغل می تواند بگیرد، به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

- ۱ مقدماتی - ارشد
- ۲ پایه - ارشد
- ۳ مقدماتی - خبره
- ۴ پایه - خبره

۴ کدام گزاره درباره ارتقای رتبه شغلی و معافیت از طی رتبه ها درست است؟ bzhik.ir

- ۱ نخبگان طبق ضوابط مصوب هیأت وزیران تعیین و از طی همه رتبه ها معاف می شوند
- ۲ آیین نامه معافیت از طی برخی رتبه ها را شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب می کند
- ۳ ضوابط ارزیابی عوامل ارتقای رتبه را شورای توسعه مدیریت تصویب می کند
- ۴ رفتن به رتبه بالاتر فقط به گذراندن حداقل مدت تجربه در رتبه قبلی بستگی دارد

۵ امتیاز طبقه کدام مشاغل در جدول حق شغل با ضریب ۱/۱ محاسبه می شود؟ bzhik.ir

- ۱ مشاغل آموزشی و اداری ستادی وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲ مشاغل تخصصی که شاغلشان کارشناسی ارشد یا بالاتر دارد
- ۳ کارکنان نیروهای مسلح، در صورت موافقت فرماندهی کل قوا
- ۴ آموزشی تمام وقت آموزش و پرورش و بهداشتی و درمانی وزارت بهداشت

۶ امتیاز شغل کارمندی ۴۰۰۰ است. امتیاز حق شاغل او حداکثر به چند می تواند برسد؟ bzhik.ir

- ۱ ۲۰۰۰
- ۲ ۳۰۰۰
- ۳ ۴۰۰۰
- ۴ ۴۵۰۰

۷ کدام کار با مرجع تصمیم گیرنده اش درست جفت شده است؟ bzhik.ir

- ۱ آیین نامه همترازی دانش آموختگان حوزه های علمیه: شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۲ اجرای ارزیابی عوامل شاغل در هر دستگاه: سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- ۳ تخصیص هر شغل به طبقات جدول حق شغل: شورای توسعه مدیریت
- ۴ تصویب جدول حق شغل و جدول فوق العاده مدیریت: شورای توسعه مدیریت

